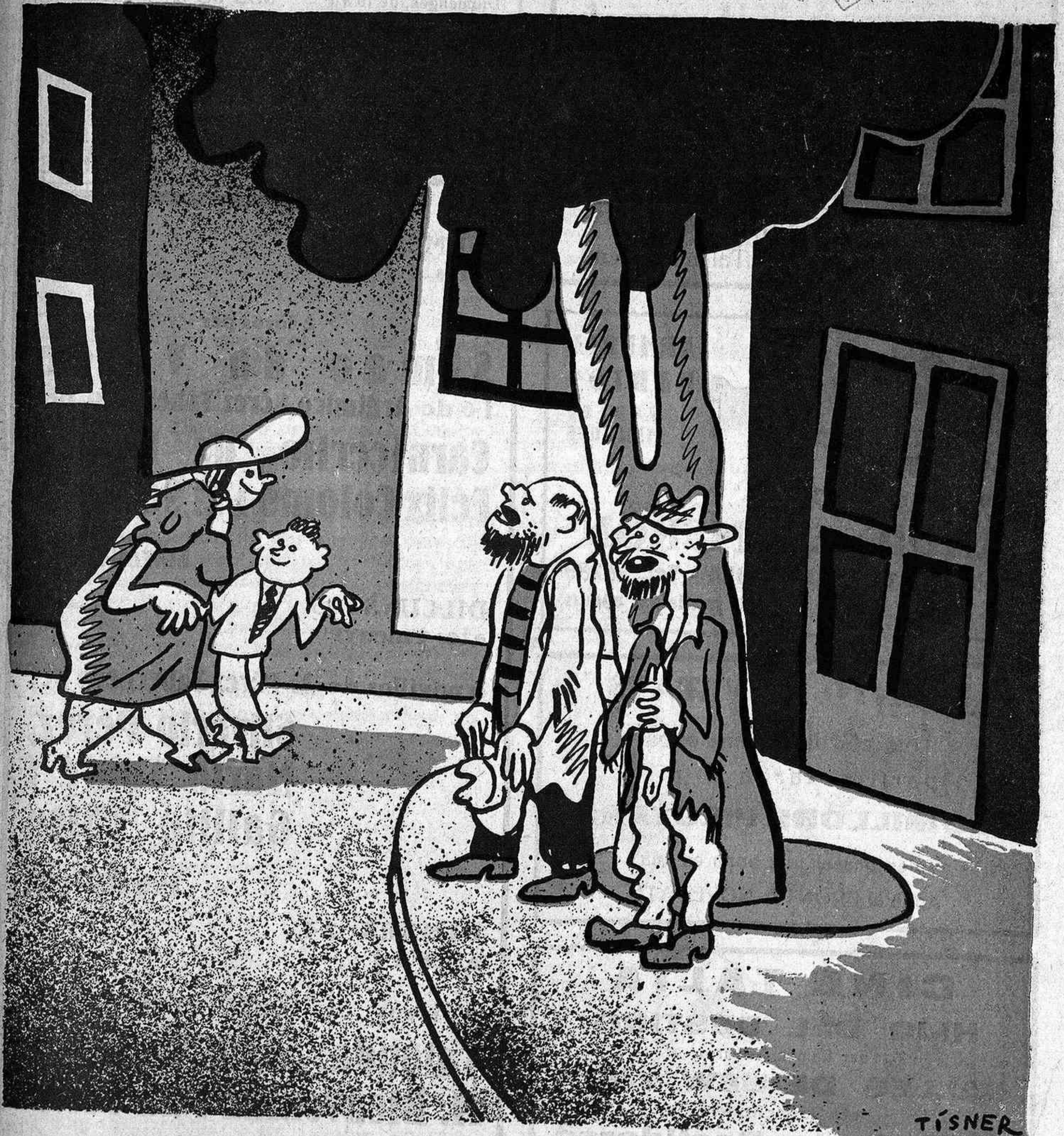

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—¿Per què canten, mare?
—Perquè estan contents, filllet!

BOIXUBIO F. A. 1935

Ganiveteria ARTERO

Casa assortida en tota mena d'eines de tall del ram per-ruquer. -:- Especialitzada en el buidatge de navalles i ajustament de màquines barberes.

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) **BARCELONA**

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7 - Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

**ARMERIA
RADIOS
VÀRIES
MARQUES**

ESCOPIETES DE CAÇA
VENDES AL COMPTA I A TERMINI

RADIO SALMERON

SALMERON, 105 - BARCELONA - Tel. 78280
Es sol.liciten agents

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CINE TALIA

HIJO DEL DESTINO

per Ramón Novarro

CALLES DE NEW YORK

per Buster Keaton

Madres de Bastidores

per Alice Praden

REVISTA I DIBUIXOS

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

TOROS MONUMENTAL

FESTES DE LA MERÇE

DIUMENGE 22
a les 4 i $\frac{1}{4}$

2 toros per

Simao da Veiga
i 6 de Argimiro Pérez Tabernero per

**Carnicerito de Méjico,
Félix Colomo i El Soldado**

Entrada 2'50

DILLUNS 23
a les 4 menys $\frac{1}{4}$

6 novillos de A. Pérez Tabernero per

**Silverio Pérez,
Mario Cabré i
Gallito Chico**

Entrada 1'75

DIMARS 24
a les 4 i $\frac{1}{4}$

6 toros de Conde la Corte per

**Lalanda, Armillita Chico,
M. Bienvenida i La Serna**

Entrada 3'50

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

ANTOLOGIA

N l'«Autobiografia» d'Stuart Mill hi ha passatges interessantíssims. Aquest gran pensador i polític anglès dóna lliçons de coses a cor obert, i ens descobreix els pensaments que fugien de la veritat dogmàtica i de les fórmules màgiques del «salvament de pobles», per anar a cercar base en la veritat real.

El veiem gestant el seu opuscle, escrit l'hivern del 1876 i sortit en finalitzar aquell any: «Anglaterra i Irlanda». I escriu Stuart Mill: —«El Bill per a la terra irlandesa, de Gladstone, havia d'ésser proposat al Parlament. Jo aconsellava que es fes justícia a Irlanda. Eren molts els qui volien que el poble anglès no n'entengués res. Com es pot preveure, els qui feren jugar la passió contra la intel·ligència foren els qui guanyaren, i les meves paraules desoïdes per Anglaterra, trobaren a Irlanda un gran ressò de simpatia. Quanta lluita i quanta sang crec que hauria pogut estalviar la meva justiciera recomanació.»—

Veiem també Stuart Mill en la seva campanya per fer castigar els botxins dels negres de Jamaica. Un desordre jamaicà, provocat per una injustícia dels colonitzadors, fou reprimat amb una gran brutalitat i una repugnant foratgia; fins s'arribà a destruir propietats. Els herois autors d'aquesta gesta foren molt aplaudits pel conservatisme anglès, que no volia saber res amb revoltes. Però un comitè d'anglesos autèntics — patriotes més enllà de la política —, es féu seva la causa dels jamaicans i acudiren als Tribunals de Justícia. ¡Quin escàndol! Un governador com el governador Eyre no es podia cridar davant d'un tribunal, segons opinió del Justicier Major sir Carles Buxton. Dos anys va durar la lluita. Passos endavant i passos endarrera; la fluctuació eterna en la lluita entre la justícia i la política quan es tracta de determinar un abús de poder. «En concret no s'aconseguí res — ens diu Stuart Mill —. Però sí arribarem a atènyer una gran cosa: que la justícia anglesa comencés a tenir un xic de por a la justícia.»

***

Segons Plutarc i Denys d'Helicarnanus, la primera oració fúnebre que s'ha pronunciat al món fou la que pronuncià el cònsol Valèrius Públicola en honor del seu col·lega Brutus.

Luci Junius Brutus fou qui proclamà la República Romana, 509 anys abans de Jesucrist. El poble s'entusiasmà amb l'oració fúnebre de Valèrius Públicola, i Plutarc remarca: —«Feliç qui pot ésser elogiat es-

pontàniament, i qui pot barrejar el seu nom amb el record de la llibertat conquerida.»

***

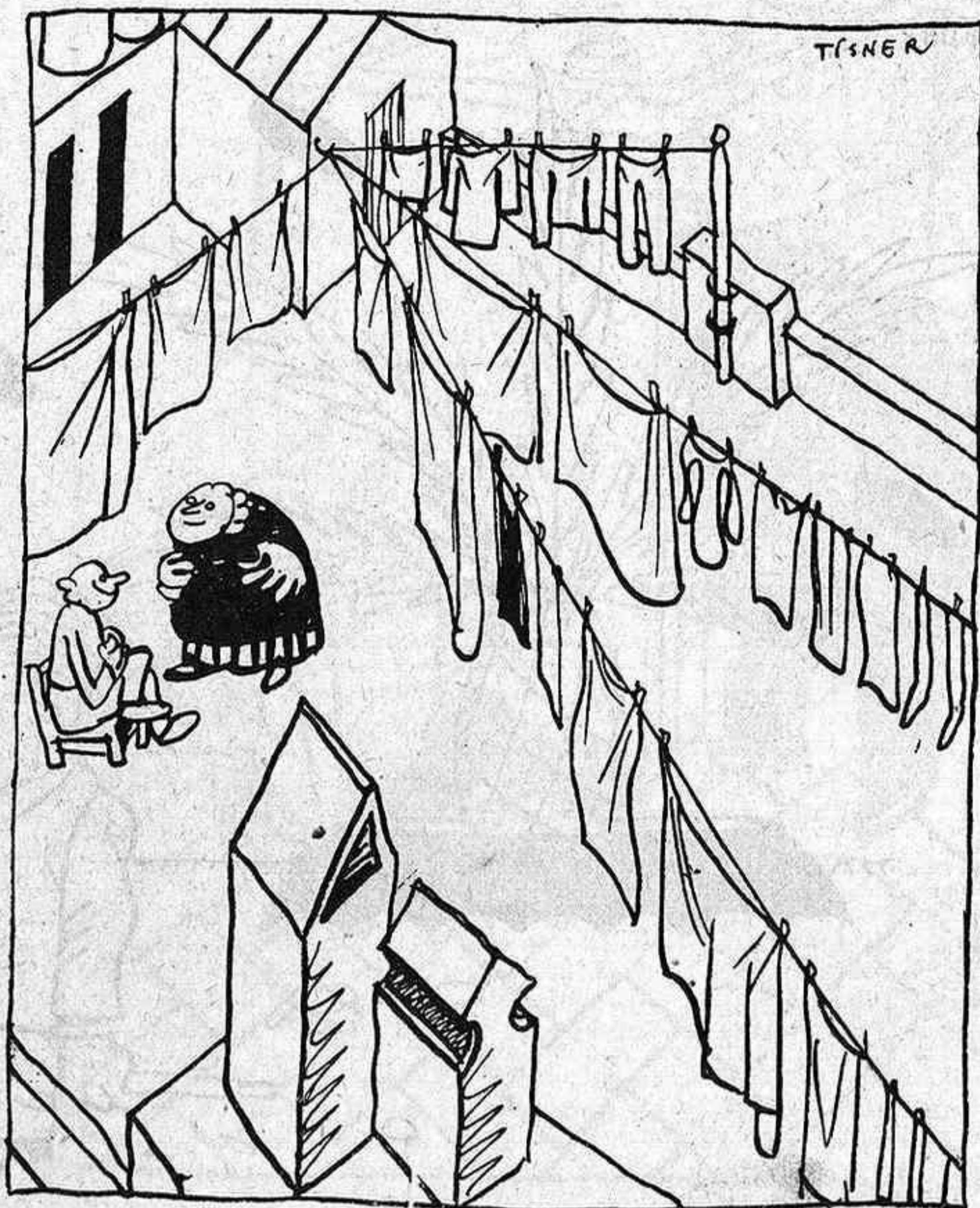
Karl Július Wèber va escriure un llibre: «Damòcrit». Aquest llibre remarca la infinitat de gent que han fet carrera per la seva paraula fàcil, no per la seva intel·ligència. Karl Július Wèber es pot dir que ha escrit el llibre de la psicologia del xerraire.

Bacon es va construir una casa molt petita. En demanar-li la reina Isabel d'Anglaterra per què s'havia fet construir un estatge tan xic, Bacon va contestar-li molt cortisanament: —Jo sóc petit. Si alguna grandesa tinc, és la que em dóna la vostra majestat.

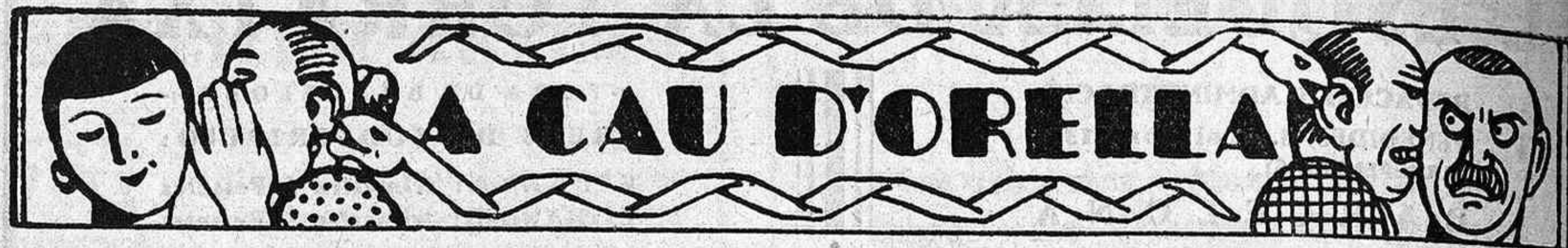
El xerraire és al revés de Bacon: es construeix grans palaus convençut de la seva grandària: l'oratória és esponjosa com el cotó. El xerraire té volum. Ningú no el fan gran; se'n fa ell mateix damunt dels altres que accepten l'apariència, sense analitzar-lo.

***

Johnathan Swift, entre els seus libels, ens en dóna un rotulat: «L'art de la mentida política». I ens diu: «La mentida política és una gran arma conservadora.»

—Hi passeu moltes hores, ací?
—Fins que tothom sigui a casa seva.

Ei que s'empesquen

Hem vist botigues amb els reclams més diversos, anunciadors de rebaixes de preu.

Hem vist anuncis de preus roigs, verds, vermells, impossibles, inversemblants, d'incendi, de fallida, d'ofrena i gairebé fins preus de suïcidi. Però encara no havíem vist els originalíssims preus que hem vist com els anunciats a una botiga: «Precios botarate».

La troballa d'aquest reclam descobreix una ben raonada imaginació. «Qué botarate, che!» (Tango).

Anuncis especials

Tots els dissabtes es ballen sardanes a la Plaça de l'Angel o a la Plaça de Berenguer el Gran.

Una penya de simpàtics balladors de la nostra dansa nacional té cura d'organitzar-les.

L'únic que li retreiem és que faci uns anuncis tan sintètics.

L'altre dia hi poguérem llegir: —«Avui, a les deu, Sardanes: 3 Bous i 3 Sanderras.»

3 Bous? ¿Es tractarà d'algun intent de curses de braus?

No. Es tractava de 3 sardanes del compositor Bou i de 3 sardanes del compositor Sanderra.

Entesos! Però aquest sintetisme demana una explicació per part dels no iniciats. 3 Bous? Un castellà que passava per la Plaça, comentava: —«Vea usted esos catalanistas. Ya mezclan las sardanas con los bueyes.»

Petites notes de carnet

1. — Ja s'han retrobat totes les joies de la catedral de Pamplona que havien estat robades.

Demà, dissabte, nosaltres farem dir una missa cantada en acció de gràcies i demanant a Déu que no les tornin a robar.

Aquests Canonges de Catedral estan tan absorbits per la teologia

1. — Segons el Cirera el traspàs del servei d'Obres Públiques a la Generalitat es deu al senyor Gil Robles.

Segons els de la Lliga, el traspàs se'ls deu a ells.

Ens plauria molt que es posessin d'acord per saber qui hem de votar en les eleccions que es faran quan es facin.

—¡T'he de donar una mala notícia!

—Vinga, i vinga aviat!

—La teva dona ens enganya.

—Em sembla que aquests mariners volen ancorar.
—Mentre no fondegessin gaire!

Això si el Villanova no fa una gràcia de les seves.

4. — Alfons Carles ens assabenta que no deixa ni un moment de treballar per fer efectiva la seva successió a la corona d'Espanya.

¿Qui és aquest Alfons Carles? — es pregunten molts. Un Re... un Re que ens vol salvar!

5. — La Lliga s'adona, ara, que l'11 de setembre de 1714 no és un exemple d'actuació catalana: es tracta d'una lluita entre monàrquics. Nosaltres no ho creiem així. Suposem que la Lliga ho deu creure després de l'explicació històrica que els van fer els d'«*Acción Popular*».

6. — S'ha fet una estafa de 9.800 pessetes en ous. Això ja no és amagar l'ou. Això és amagar 9.800 pessetes d'ous.

Una nota senzilla

La Sala de Vacances del Tribunal Suprem ha dictat sentència en el recurs interposat contra la que pronuncià l'Audiència d'Oviedo per la mort del periodista Lluís de Sirval. El Suprem no ha donat lloc al recurs.

Res més.

Els colors de la bandera nacional als estancs

L'altre dia, T. Caballé i Clos, recordava des de les planes d'«*El Diluvio*», la primera aparició dels colors de la bandera nacional a les portes dels estancs.

La Companyia Arrendatària de Tabacs va donar aquesta ordre en abril del 1888 i va coincidir amb una remesa de tabac de qualitat dolenta en els estancs. T. Caballé i Clos treia aquesta dada d'una nota publicada en el «*Diario de Barcelona*», el avui xaruc diari monàrquic.

L'aviador Pombo aviat arribarà on volia arribar

Sembla que, per fi, l'aviador Pombo arribarà on volia arribar.

Aquest viatge de l'aviador Pombo ha despertat molts comentaris.

N'hi ha que l'admiren a més no poder. Altres que li regategen la glòria.

Hem escoltat un diàleg entre un representant de cada un dels dos bàndols:

—Ja ho hauries fet, tu!

—Jo no! No sóc aviador, però jo faig coses que no les faria Pombo.

—Un viatge així és molt difícil.

—Ho comprenc, però les coses difícils es fan o es deixen de fer. Una cosa difícil es conceptua d'una faisó extraordinària.

—Sí, home: se m'ha mort la senyora. Inconvenients de tenir un metge jueu.

—¿...?

—Va començar per estalviar les visites...

GLOSSARI

El Mercat de Llibres Vells

Sense que ningú m'ho hagi demanat, per pròpia convicció i per amor a la difusió del llibre, faig constar el meu vot en contra de la impremeditada suspensió del mercat dominical de llibres a l'Avinguda de Francesc Lairet.

Cap de les raons adduïdes pels qui han maldat coratjosament fins a aconseguir la supressió — que crec que serà temporal — de l'animada fira de llibres al Paral.lel, ha pogut convèncer-me i penso que el mateix passarà amb els milers de ciutadans que desfilen encuriosits davant les típiques parades. No parlo dels venedors, perquè són part interessada — materialment parlant — si bé la meua arrelada fal.lera de comprar llibres — vells i nous — m'ha donat l'avinentsa de reconèixer entre els qui muntaven parades a la fira, una gran part, per no dir la majoria, dels qui tenen oberta tenda de llibres de segona mà. I ells, com els altres, venien el que podien.

Un dels arguments més trompetejats contra el funcionament de la fira dominical, és que en la mateixa s'exposaven i es venien una profusió de publicacions pornogràfiques, truculentes, de baixa literatura. I al-

guns, aprofitant-se de les circumstàncies, denunciaven el comerç que diuen que es feia de llibres anarquistes i d'altres colors tirant tots cap a la vermellor més accentuada. Perdó. Nosaltres, al costat d'aquella perillosa literatura, que ha passat abans per les llibreries de nou i també per les de vell, hem vist i regirat muntanyes de llibres devots, catecismes, obres de teologia, discursos de Mella, etc., i hi havem fet curioses troballes com el del cèlebre i no menys pornogràfic manual per al confessor "La llave de oro", obra de l'arquebisbe i Beat P. Claret. De literatura blanca, de color de rosa i de blau cel, n'hi havia tanta com de l'altra i cadascú en prenia el que li era més grat. Si hi havia alguna publicació clandestina que anava, com de l'hort al plat, de la impremta a les parades del Paral.lel, això era ja qüestió de policia amb l'avantatge que hi havia més facilitat a vigilar unes parades esteses a l'aire lliure, sense més amagatalls possibles que la caixa-carretó, que no pas els gèneres nocius que hom pugui amagar en els recons d'una botiga.

S'ha parlat també molt que els llibres vells són un vehicle fàcil de contaminació i tot un tresor de microbis i de brutícia. El mateix passa amb els llibres venuts en botiga i en dies de feina. Al mercat del Paral.lel, l'aire i el sol exerceixen, altrament, una acció depuradora i microbocida.

Hom retreu així mateix qüestions d'estètica i d'urbanisme. Mentre l'Ajuntament permeti que les columnes anunciadores, plaçades en els llocs més comprometedors, enlletgeixin les perspectives i els monuments de la ciutat, que les barraques de bunyols i les parades de melons s'arredossin en els murs dels edificis més nobles i que en plena Rambla, al davant del Palau de la Virreina, declarat suara monument nacional, es muntin les horribles parades de plats i olles i de robes de saldo, no es pot parlar en nom de l'estètica del mercat de llibres vells del Paral.lel. Jo, al contrari, crec que és un espectacle digne d'admiració el d'una inacabable renglera de parades de llibres i el de la bigarrada multitud que s'hi atura, tria i remena i cadascú se'n torna a casa amb un pilot de llibres sota el braç.

Hi ha, finalment, el més discutible i el més raonat, de no tenir l'avinentsa de fer llurs compres a la fira? només que en aparença, dels arguments emprats contra la fira dominical de llibres. El de la competència que fa o pot fer a la venda de llibres en botiga. Em sembla que sofreixen una falsa visió de la realitat. Es creuen, potser, que la immensa gernació que acudeix els diumenges al matí al mercat del Paral.lel s'apressarà a envair les llibreries els dies de feina pel motiu de no tenir l'avinentsa de fer llurs compres a la fira? Al contrari, no pensen, que entre tants milers d'indiferents o curiosos que es passejaven pel Paral.lel i que de mica en mica s'han anat interessant pels llibres, no haviem de sortir-ne, guanyats a la bona causa de la lectura, els assidus parroquians de les llibreries de nou i de vell?

Conseqüències.

- Alguna cursa amb moto... ¿eh?
- No ho creguis, aquesta fou a peu.

PANICAL

El número vinent el dedicarem a la "Festa Major de la Barceloneta"

Esports

Cronòmetre

EL PARTIT DE SELECCIONS DEL DIA 24

La Federació Catalana de Futbol organitza, per fi, un partit de seleccions pel dia 24. Es tracta del Catalunya-Sur del qual ja s'havia parlat arrel de l'homenatge que es projectava a Pep Samitier i que fou causa del seu ajornament.

Malgrat tot, el partit ha corregut perill d'anul·lació. Sembla que els partits de selecció no plauen els clubs i que al si del Consell directiu de la Federació, hi havia discrepàncies i que algun dels seus membres volia evitar perills als jugadors d'un dels nostres primers clubs, a base dels quals s'ha de fer la selecció per la seva qualitat i perquè el públic tingui interès a presenciar l'encontre.

Però el partit era ja un compromís de la presidència, la qual tampoc no volia córrer el risc que la no celebració del Catalunya-Sur permetés sospitar als esperits desconfiats que l'ajornament de l'homenatge a Sami assenyalat en plena assemblea pel dia 24 i ajornat després amb el pretext d'un compromís amb la Federació Sur, fos una jugadeta poc seriosa que es volia fer amb un acord d'assemblea seguint el corrent dels qui componen el bàndol antisamitierista del F. C. Barcelona, dels quals sembla que n'és un el federatiu doctor Perpinyà.

També hi havia l'inconvenient que la Federació Sur exigia un canvi de visites per la celebració del partit. Ells vindrien a jugar el dia 24, però l'equip de Catalunya havia d'anar a Sevilla per celebrar el partit de revenja el dia de Cap d'Any i la Federació està en tractes per aquella data amb una Selecció del Rhin, que ve a ésser la selecció alemanya que jugà amb Espanya a Colònia.

Per tots aquests fets el Catalunya-Castella perillava; ara que el partit és d'un interès innegable i que pot produir tranquil·litat.

Els partits de Selecció que no atrauen l'atenció dels aficionats catalans desenganyats de les llaunes que sovint se'ls dona amb pretensió de partits d'interès màxim, han de dur demés de la qualitat, l'interès del moment. Campió de Lliga, el Betis, i Campió d'Espanya el Sevilla venent un representant català a la «final», la competició de futbol català i el que avui és campió d'Espanya per la possessió d'un doble títol, pot omplir de gom a gom el camp de les Corts si es presenta una selecció a base de l'equip del Barcelona.

Diran, potser, elements d'altres clubs catalans que una selecció amb el patró del Barceloan fóra d'un excessiu barcelonisme. Nosaltres deslligant-nos de tot partidisme puix

que tots els clubs creiem estimables considerant-los dintre d'un mateix nivell esportiu hem de dir ben clar que cap dels nostres clubs no té els homes en les condicions que els té, avui el Barcelona. I que amics per damunt de tot del valor esportiu que té el futbol professional a Catalunya, creiem que aquesta selecció ha d'ésser feta amb els homes que juguen a clubs catalans competicions oficials les fitxes dels quals han estat reconegudes legalment per la Federació Espanyola de Futbol.

Volem dir, en dir això, perquè també en altres aspectes som amics de l'internacionalisme, que de la mateixa manera que en natació un Lepage defensa la natació catalana en els campionats d'Espanya essent de nacionalitat francesa, s'ha d'admetre més encara en el camp professional, que jugadors estrangers juguin a l'equip representatiu del futbol actual a Catalunya. Altrament seria ridícul presentar una selecció feble com la que per una falsa interpretació d'uns i altres fou oposada amb gran desencert al Sunderland, a l'Estadi.

Si equips dels primers clubs de Catalunya han de cercar jugadors allí on calgui, perquè no trobem a casa nostra el que els manca, no creiem que un seleccionador pugui deixar de banda el que altres han solucionat amb èxit cada dia més evident.

Si la Federació Catalana no vol fracassar econòmicament i esportivament, la selecció que s'imposa ha d'ésser a base de la defensa internacional del Barcelona, la ratlla mitjana amb en Bèrkessy que es avui per avui el millor mig-centre professional d'Espanya i la davantera sencera del Barcelona amb er Bosch d'estrem-esquerra.

Nosaltres creiem, i ho diem sens ànim d'imposar un criteri, que l'equip hauria d'ésser, si fa no fa, aquest:

Noguès, Zabalo, Areso (els tres seleccionats d'Espanya), X, Bèrkessy, X, Vantolrà, Raich, Escolà, Fernández i Bosch.

Els mitjos-ales poden ésser Edelmiro (avui mig-ala excel·lent), Argemi, Bardina, Gràcia, Galvany, Pedrol, Franco, Lecuona i altres, els quals, tenint per director Bèrkessy poden fer un excel·lent paper puix que de mitjos-ales en condicions d'actuar, n'hi ha molts a Catalunya, i el problema veritat es troba en el lloc de mig-centre, ací el mateix que a totes les seleccions regionals que podrien fer-se en altres regions d'Espanya.

Amb aquest equip i amb la selecció d'Andalusia al davant, pronostiquem un èxit econòmic i esportiu a la Federació Catalana, més honorable que el malaurat episodi del Sunderland, de trista memòria.

AQUELL

Altaveu indiscret

L'únic resultat que es pot donar per endavant en el campionat català de futbol és el del Barcelona. Partit que juga, partit que guanya. Podrà ensopegar, potser, quan li toqui jugar amb l'Espanyol, però no creiem possible que perdi el títol de campió, vers el qual va amb pas directe.

Dels pronòstics del diumenge darrer, no vam quedar malament del tot. L'Espanyol, arreglant els seus jugadors d'Amèrica, va guanyar el partit i, a Girona, el Girona va vèncer també.

Diumenge vinent tenim a la vista els següents partits:

Barcelona — Badalona

Sabadell — Júpiter

Girona — Espanyol

El Barcelona guanyarà d'una diferència de tres gols almenys al Badalona; el Sabadell guanyarà per un tres a dos

el Júpiter, i a Vista Alegre vencerà l'Espanyol per mínima diferència.

Veurem què passa.

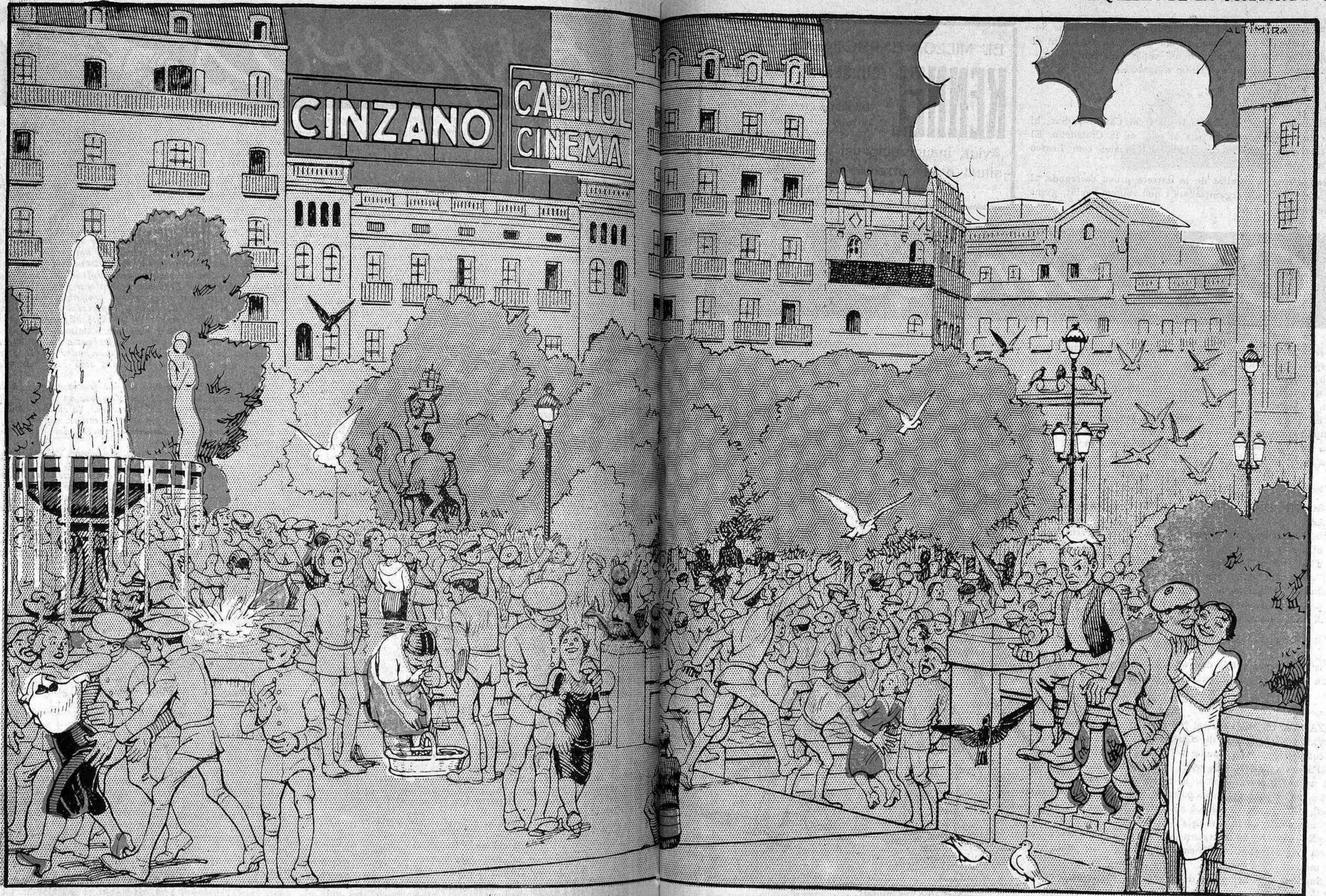
***

Els italians ens van guanyar a Gènova. La selecció de nedadors hispànics va perdre davant l'equip italià al qual no creiem certament tan notable per a vèncer Espanya, el qual darrerament ha aconseguit algunes victòries internacionals.

Lepage va fallar. Havent fet en els 400 metres dels campionats d'Espanya un temps de 5 m, 9 s, 6-10, a Itàlia arribà en tercer lloc amb 5 m, 28 s, 7-10.

Carme Soriano va perdre als 100 lliures femenins, però millorà el seu temps del campionat d'Espanya on va guanyar-la la senyoreta González de Castella amb 1m, 16 segons. Carme Soriano a Gènova ha fet 1 minut, 15 s, 9-10.

Sapes també va desinflar-se. Al campionat d'Espanya dels 200 braça, aconseguí 2 m, 59 s, 4-10, i a Itàlia ha fet 3 minuts, 1 s.

PANORAMES BARCELONINS.—Una tarda diumenge a la Plaça de Catalunya.

Les qui han quedat en més bon lloc són les germans Soriano i també l'equip femení en els relleus 4x100 batent el rècord d'Espanya i aconseguint un empàt amb Itàlia.

Haurem de confesar que tenim desgràcia.

***

Pel dia 24 ultra el partit de Selecció Catalunya-Sur, hi haurà un aconeteixement ciclista al parc de la Ciutadella. El Crítèrion dels Asos internacionals amb homes com Learco Guerra i Aerts.

Sembla que el resultat de la darrera prova correguda al parc a engrescat els organitzadors i que veurem sovint, grans competicions.

EL MILLOR ESPECTACLE D'ESTIU

KENNEL CURSES DE LLEBRERS
TOTES LES NITS
Dissabtes i festius, tarde i nit
Taxis col·lectius i autobusos lletra P.
des de la Plaça Catalunya

Aviat, inauguració del Kennel de Sarrià situat a la carretera de Sarrià, junt al camp de l'Espanyol.

Cinema

CATALUNYA: «Asegure a su mujer». Fox. Film parlat en espanyol amb Raoul Roulien, Conchita Montenegro, Mona Maris, Bàrbara Leonard, Antoni Moreno, etc.

Un vodevil deslloriat que es desenvolupa a salts i que fa riure. Té totes les truculències dels vodevils i empra també tots els trucs que empren els vodevils que volen tenir èxit. El tipus eix, un baliga-balaga d'idees lluminoses que s'empeca un secret sobre la fidelitat de les dones, es ben trobat i ben interpretat. El conjunt excel·lent.

***

URQUINAONA: «Adorable», de la Fox. Film parlat en anglès.

Una manicura, que és una princesa, i un servent que és un militar, es troben en un ball. La resta ja és sabuda això que s'ha rebregat i rebregat moltes i moltes vegades, barrejat amb musiqueta, és el que fa la trama del film «Adorable» estrenat a l'Urquinaona, un film ben fet, «Adorable», si és vol però excessivament pansit.

La interpretació i la fotografia, bones!

***

Se'ns assegura que la casa «Ràdio» s'ha quedat amb el «Cinema Astòria» i que hi prepara grans novetats.

***

FANTASIO: «Valses del Neva», dels Artistes Associats. Valsos. Una variant de «Guerra de Valses», temps heroics de competència entre Lanner i Johann Strauss.

D'aquesta repetició de tema n'ha resultat una pel·liculeta que no ens diu res de nou, ni és res d'altre món.

La major part del film passa a Sant Petersburg (Lenin-grad), i els valsos succeeixen als valsos, barrejant-los amb un cert anecdotari de la cort dels Tzars.

¿Es passa bé la nit veient aquesta pel·licula? No ho podríem pas assegurar. Podríem assegurar que es passa, però res més.

Suposem que l'empresa de «Fantàsi» ens donarà millors pel·licules.

***

COLISEUM: «Buques sin puerto», dels Artistes Associats.

Una barreja de comèdia, de drama, i de revista, amb una bona interpretació per part de Patsy Kolly, Nancy Carroll, Giné Raymond i Jack Benny.

La pel·licula no és gaire res, malgrat s'hagi tret molt partit del tema.

Suposem que les grans estrenes de la temporada es reser-

—Noi, que vas mudat!

—Veuràs, un dia és un dia!

Croniqueta de la setmana

Barcelona. — S'anuncia una pel·lícula que porta per títol: «Sesenta horas en el cielo». Protagonistes: Alady i Lepe.

Ens plau molt que aquests dos angelets ja hagin pujat al cel.

***

Arbós del Penedès. — En les diades de la festa major fou representat «El Divino Impaciente», sense dones.

«El Divino Impaciente», en aquestes condicions, és obra «apta o no apta» per a senyoretetes?

***

Barcelona. — Programa d'un cine:

«La Embajada en peligro»; «Un Ladrón en la alcoba» i «El Millón».

Si la censura se n'assabenta, tanca el local.

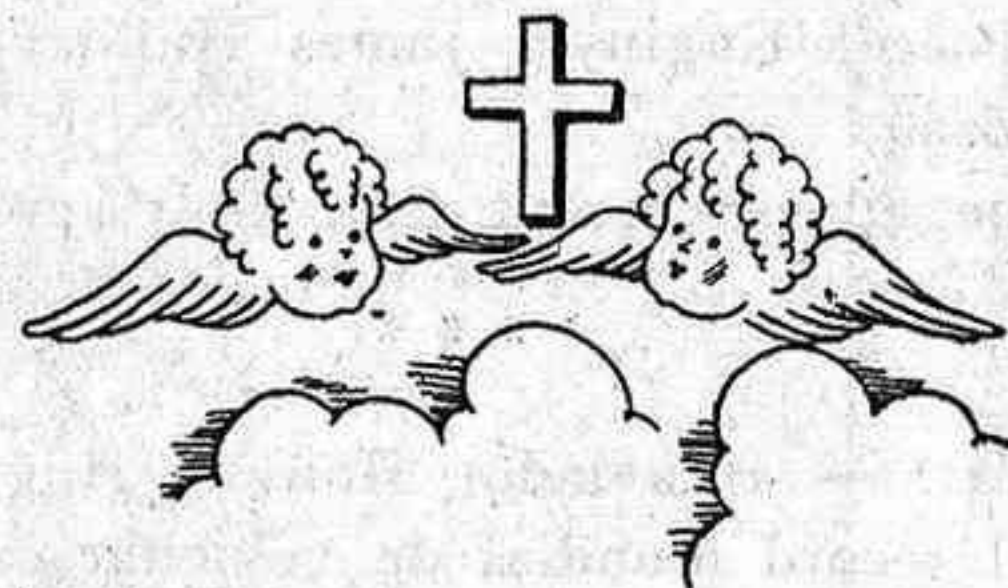
***

Barcelona. — Anunci d'un diari local: «Senyoreta vol relacionar-se amb cavaller, qualsevol posició.»

Senyoreta: hi ha coses que no s'han de divulgar.

***

Viena. — «Els capellans d'una parròquia han heretat d'un desconegut vora de dos milions de corones.»

Això descomptant que els capellans ja tenen les seves coronetes.

Hi ha gent que té sort!

***

Badajoz. — «Ha estat pres un individu quan intentava robar la caixeta d'una Església.»

¿Però no hem quedat que hi ha una absoluta prohibició de demanar caritat?

***

Barcelona. — La revisió dels taxis.

Ens trobem en temps de revisions.

Es revisa preferentment tot el que té tarifa!

***

Nova York. — «La senyoreta Alice Lee Grosjean, confident íntima del polític assassinat Huey Long, té totes les probabilitats d'ésser nomenada Governadora. Aquesta senyoreta guarda documents perillosíssims...»

ven ara per ara, les inauguracions de les temporades no ens han pas portat res que valgués autènticament la pena.

«Buques sin puerto» és una pel·lícula més! Però una pel·lícula amena.

***

Remarquem en «Buques sin puerto» el treball del director Benjamí Stoloff.

L'acció de «Buques sin puerto» té una unitat de lloc: un vaixell.

Doncs bé, Benjamí Stoloff ha tret d'aquesta unitat de lloc totes les possibilitats que era possible treure'n.

***

Veurem a l'Urquinaona: «Vampiresas 1936», amb Dick Powell al davant.

Esperem un èxit d'aquesta nova producció de la casa Warner Bros.

***

S'apropa l'estrena de «Madre Alegría», aquesta cursileria teatral que tan ha entendrit els públics.

Suposem que la pel·lícula farà plorar amb el mateix gust que feia plorar l'obra teatral, i que la gent hi anirà a corrua feta, a alleugerir-se de llàgrimes.

Plorar a gust també és divertit.

***

Gardel al Colisèum.

Sembla que veurem aviat una nova pel·lícula amb Carles Gardel de protagonista.

Alerta amb els films Gardels! Sabem que roden pel món alguns films d'aquest cantador de tangos que són autèntiques patotxades.

La mort de Carles Gardel és de doldre, però que no resulti que, amb l'escusa d'aquesta mort, els nostres millors cinemes passin cintes d'infima qualitat.

***

El Maryland es prepara per obrir les seves portes. Seguirà fent la mateixa fortor antipàtica de «penya blanca» que feia la passada temporada?

***

Una cinta de Gíngers Rogers i Fred Astaire, ens portarà un ball nou: «El Continental», rival, segons diuen, de «La Carioca».

Tota la ximpleria de l'època, diuen alguns que ens és necessària per treure'ns les preocupacions del damunt. Es amb aquesta teoria per base que veiem, amb sorpresa, que algun gran home, confessa que, per distreure's, s'ha de passar el dia llegint llibres de crims sensacionals, de detectius, i de lladres i perots.

***

Sembla que el Tívoli tornarà al cinema. S'hi estrenaran les millors pel·lícules de la Metro Goldwin.

Ens plau més que sigui cinema que no que hi facin de les seves els autoretos de revistetes i la musiqueta del Mestre Guerret, «el milió».

Compreu L'Esquella de la Torratxa

Sempre havíem sospitat que podia ésser un gran mèrit saber ensenyar les dents.

***

Barcelona. — Les inscripcions que s'han fet pel curs de psiquiatria que es donarà a la Clínica de Psiquiatria Municipal d'Urgència, són molt poques.

En aquesta mena de coses municipals, el ciutadà hi fa el boig.

***

Varsòvia. — Una senyora ha tingut un fill en el seient d'un teatre.

Indubtablement: la criatura serà natural d'aquella localitat.

***

Barcelona. — «La Vanguardia» ha publicat l'esquella mortuòria d'un senyor que s'ha dit a ell mateix: «Perfecte burgès».

No seria que «La Vanguardia» volia, fer per compte propi observacions amb referència a l'efecte que feia l'esquella.

***

Llano de Brujas. — «Detalls de la confessió que ha fet l'assassí.»

La confessió era laica!

***

Barcelona. — El cap d'una oficina de l'Ajuntament, molt aqueferat, es dirigeix a un oficial segon i li diu:

—«Escolti: faci fer aquesta anotació. En aquest mes han nascut 207 barons...»

—«Molt bé» — contesta l'oficial—. «¿Apuntarem també al sexe a què pertanyen?»

***

Colorado. — «L'Enginyer James Hulldey ha inventat un motor silenciós.»

Sembla que aquest invent farà molt soroll.

***

Los Angeles. — «L'aviador Howard Hugues ha establert oficialment el rècord mundial de velocitat.»

Es veu que en el trajecte no hi havia consolat.

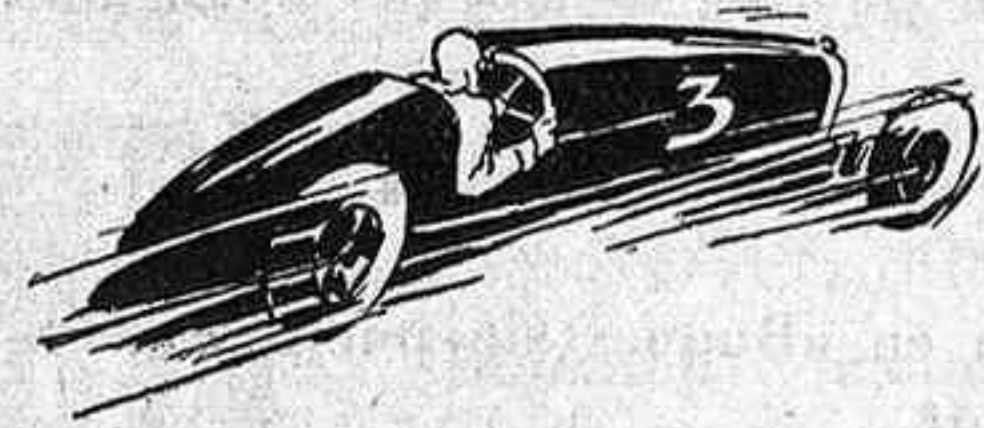
***

Boston. — D'unes dades biogràfiques del gran humorista Mack-Twain.

—L'estalvi fou la meva norma de conducta ja des de noi. El diner que em donaven per al tramvia me'l guardava, i m'enfilava darrera.

***

Monza. — «Al final de les carreres gairebé no quedaven

viratges artificials. Els bòlits s'havien menjat la palla...»

Era de preveure. Cada bòlid era de quaranta cavalls.

TELO ENLAIRE

Tindrem, en la vinent temporada 1935-1936, teatre català a Novetats. Ha arrendat aquest teatre la Companyia Mercè Nicolau - Ramon Martori. Sembla que la temporada s'inaugurarà amb l'obra de Millàs-Raurell, premi Ignasi Iglésies 1934.

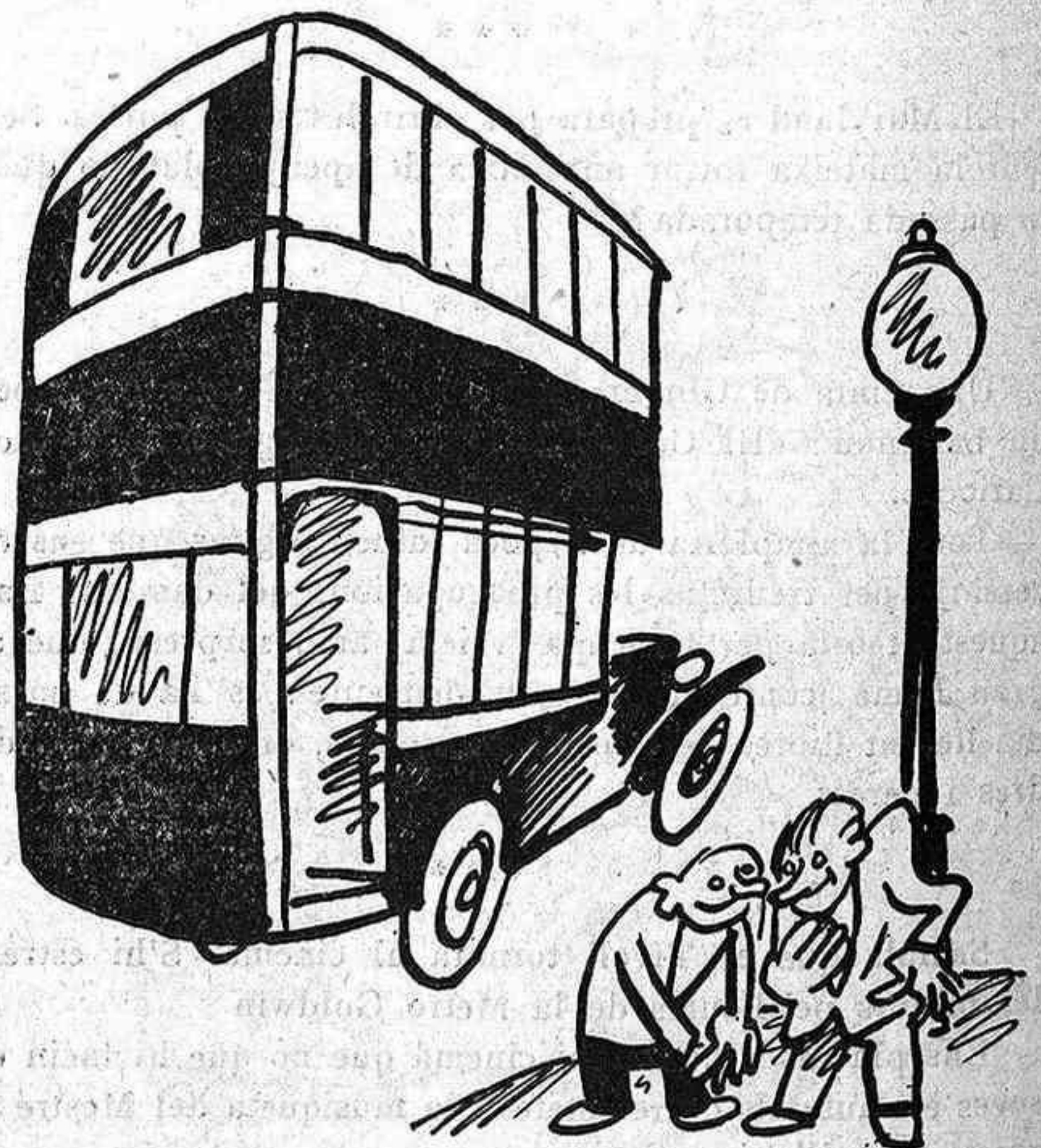
***

Ramon Martori ha parlat amb els periodistes. En una entrevista va dir si fa no fa això: —«La passada temporada de Teatre Català al Poliorama fou un fracàs perquè no hi havia obres.»

Entenem-nos. ¿Què vol dir l'actor Ramon Martori amb això que en l'esmentada temporada del Poliorama no hi havia obres? ¿Es tracta d'obres bones de Teatre Català o es tracta d'obres que la companyia del Teatre Poliorama cregués que li convenien?

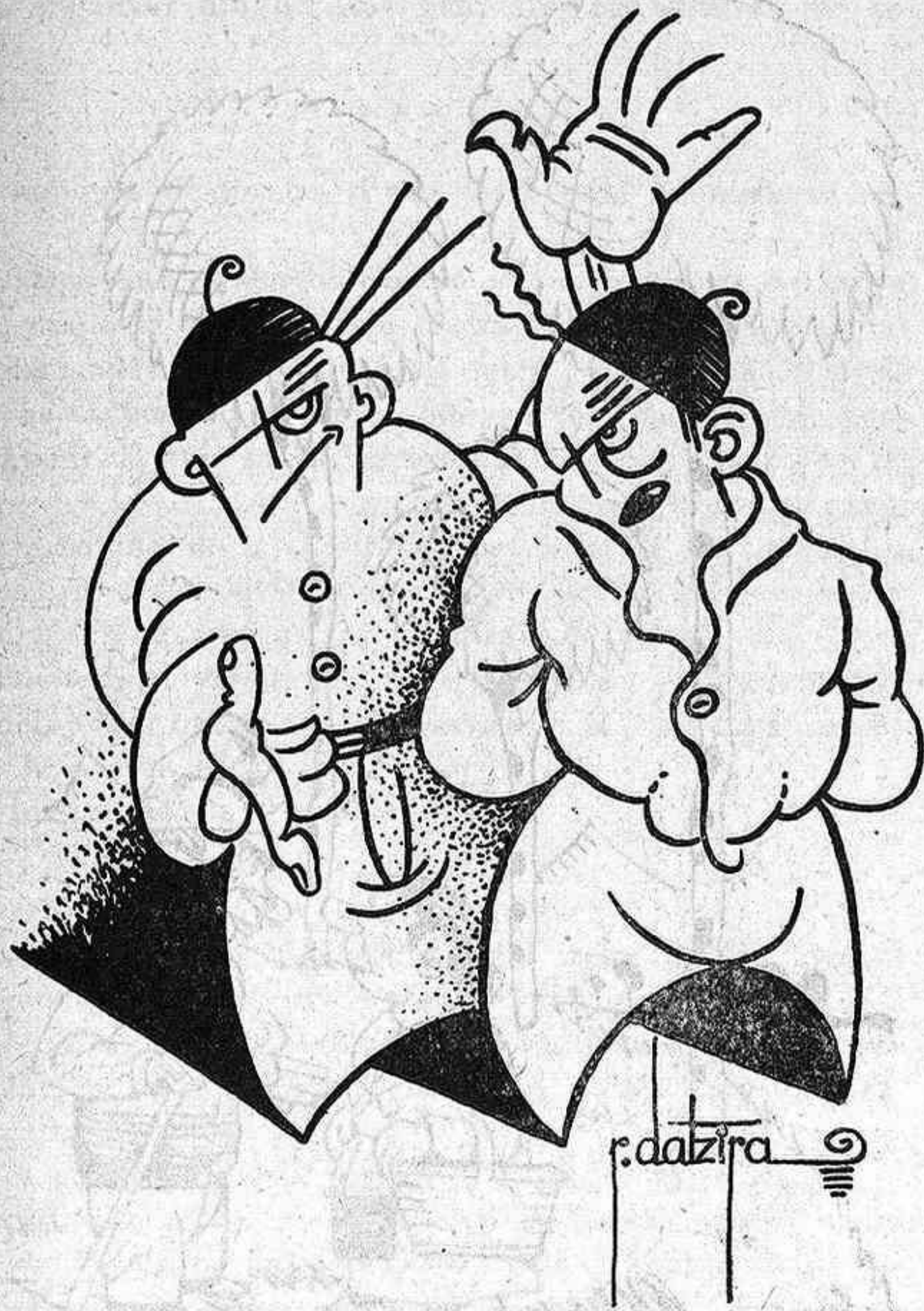
Si es tracta d'obres bones de Teatre Català, ho neguem! Si es tracta d'obres que convinguessin al criteri comercial que té l'Empresa del Poliorama, és una altra cosa.

L'esmentada empresa volia amb preferència obres còmiques, car es criteri que aquestes obres plauen més al públic. També volia obres fetes a mida.

—Ja ho veu! El teatre català està de pega. En Santpere al Còmic...

—I la Nicolau al Novetats.

Comunisme.

No arribo a entendre per què fracassen tantes campanyes proletàries.

—És que tots plegats anem massa darrera de la pesseta.

«Fornera, rossor de pa», de Ramon Vinyes, fou treça del cartell amb una desconsideració absoluta per l'autor. I l'obra de Ramon Vinyes no havia pas estat un fracàs: aquesta obra no es va fer ni una tarda. Altres obres posades d'altra fàisó haurien pogut ésser un èxit: el «Necessitem Senyoreta» d'en Carles Soldevila, per exemple. No es va voler estrenar una obra de Joan Puig i Ferrer, que és una gran obra. La prohibició de «Fruita Verda» de Millàs-Raurell va venir com l'anell al dit per a treure-se-la del damunt. ¿Es pot dir que una temporada està mancada d'obres quan les obres que es tenen reben un tracte tan revoltant? Per les publicacions fetes per «El Nostre Teatre» i «Catalunya Teatral», veiem que el teatre català té obres, i té autors. Un autor nou com Modest Sabaté, per no citar-ne d'altres, que podríem citar, es cotitza arreu del món.

Si és així, aquesta temporada no tindrà per a nosaltres cap interès. Si hem de tenir una companyia oficial de Teatre Català, ha d'ésser una companyia que sigui l'equivalent del que és la Companyia de Margarida Xirgu pel Teatre Castellà: Ramon Martori podrà creure que la temporada passada del Teatre Poliorama no va tenir obres. Nosaltres direm que no va tenir companyia.

¿Què passarà en la temporada propera de Teatre Català a Novetats?

***

Josep Clapera ha agafat en arrendament el local que fou de l'Eden Concert, en el qual faran grans reformes.

Josep Clapera té una bona orientació per la temporada que prepara. Vol fer comèdia alegre i fina, vodevil elegant.

Josep Clapera porta la intenció de conjuntar una bona companyia amb actrius i actors joves, que facin de bon veure, tan de físic com de vestir. No pensa fer obres barroeres, ni marcar una gran predilecció per l'exhibició de calçotets.

Farà obres d'autors catalans i obres traduïdes, ben traduïdes, assegurant que el teatre on s'han de fer no influirà en la traducció, com en el cas de «La flor del pèsol».

Josep Clapera no pensa demanar subvenció a la Generalitat.

Li desitgem un gran èxit.

***

Al Romea, la Irene Lòpez-Heredia - Mariano Asquerino han estrenat una obra dels Torrado-Moreno o Navarro i Torrado que porta per títol: «La Mujer que se vendió».

Un amic ens trameta la dedicatòria que porta aquesta obra, editada en la col·lecció «La Farsa»: —«A los hermanos Fernández Burgos, modelo de empresarios que hacen autores y consagran comedias. Con su abrazo cordial de Leandro y Adolfo.»

Aquesta dedicatòria és tot un poema: «Els germans Fernández Burgos o Burgas, són uns models d'empresaris perquè fabriquen autors i consagren comèdies.»

I això és cert. El Romea té autors de la casa i companyies de la casa. Entre els autors de la casa, els il·lustres «papurinos» ocupen lloc d'honor.

¿Què és això de «La Mujer que se vendió»? Un cent peus d'uns autors fabricats pels germans Fernández Burgas i una comèdia de les que ells consagren. Res més! Una cosa d'un cursi cent per cent i d'una puerilitat a prova de Romea.

¿Que pot arribar a les 200 representacions? Es clar que sí. Els educadors del públic tenen cuiners que saben endolcir amb sacarina i fer passar gat per llebre.

Alta finança.

—¿En què el convertiran, el deute?

—En Crònic.

Ja un sector de públic no va al teatre. Al teatre, li queden els devots d'«El Cantar del Arriero» i de «La Mujer que se vendió», mercaderia sense drets de duana, que es pot descarregar al moll del Romea.

***

«Francina», comèdia lírica en un acte, lletra original de Marian Amat, música de Josep Vilardell.

Ens plauria veure representar: «Francina». No és obra per a llegir-la: s'ha de veure representar.

***

Se'ns diu que el «Teatre Còmic», prepara grans sorpreses. Veurem!

***

Veient una representació de «La Dama Boba» per la companyia de Margarida Xirgu, no feiem res més que pensar que e'l Teatre Català hauria d'ésser una cosa així, feta amb dignitat i amor.

La setmana vinent parlarem de «Yerma».

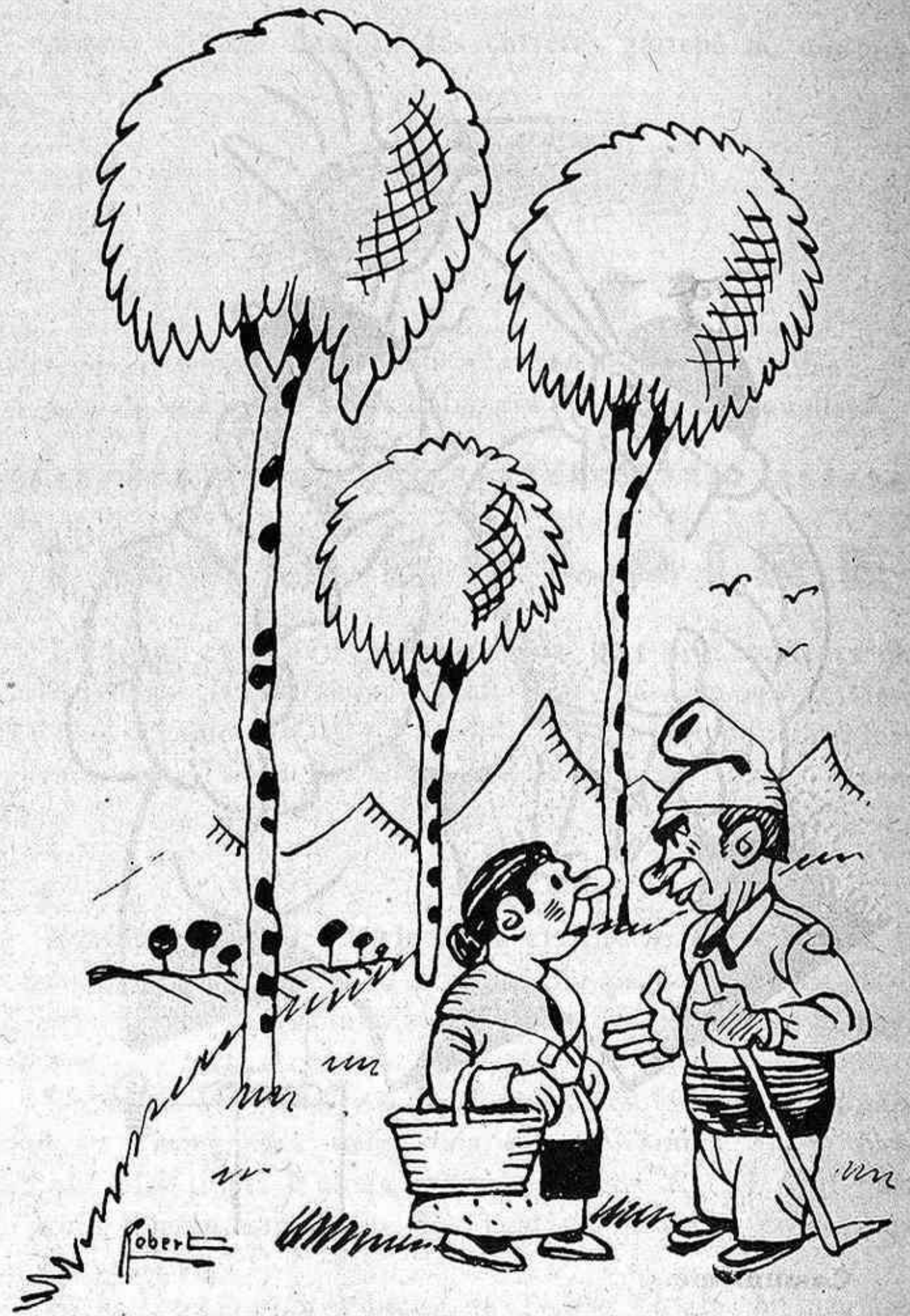
***

«El Nostre Teatre» ha publicat la comèdia dramàtica en quatre actes original de Joan Trias Fàbregas: «L'Amor Inútil».

No hem tingut temps de llegir-la: ho farem i en parlarem.

***

Continuà amb gran èxit la temporada de Vodevil Català, al «Gran Price» per la Companyia Visita Lòpez-Giménez Sales amb el vodevil «La Reina ho fa tot».

—¿Què me'n dius de l'Avi Sínia?
—Que amb Ginebra sola, no es guarirà pas!

ESQUELLOTS

En el mes de setembre actual s'ha escaigut l'aniversari de moltes coses. No en parlem ni podem parlar-ne. Tenim la confiança de poder celebrar, en anys vinents, uns altres aniversaris.

***

Hi ha gent que sembla que ha nascut enfadada i que ha vingut al món amb la missió de posar cara de tres Deus a tot drap.

Garrotada de cec per ací, puntada de peu per allà, crits, esgarips, veus irades i petament de dents a discreció, com diuen certes fondes, constitueixen l'element vital i el procediment patentat i registrat de més de quatre mastegatxes i espantalls de paller.

Si en el moment de l'atac de fúria s'esguardessin de cos sencer en un mirall i després, a soles, llegissin el tractat «De la Ira», de Sèneca, veurien com són contraproductes i ridículs els brams i les gesticulacions de l'home enfadat.

A més, ja ho diu el refrany:

«Si el teu enemic està enfadat,
ja tens el plet mig guanyat.»

***

Ens sabria molt greu que en l'anunciada reforma ministerial haguessim de renunciar a la benefactora missió del senyor

Vaga! El Cell

Royo i Villanova. Té l'altíssima qualitat de dir el que pensa i de no enganyar ningú. Amb gent així ens entenem de seguida;

* * *

Dos botonets de mostra d'una esplèndida botonadura cultural.

No sabem que el senyor Codolà i Gualdo s'hagi decidit a obrir de nou a la tarda l'Arxiu Històric de la Ciutat, malgrat de les demandes que li han estat fetes per gent mateixa de la «Lliga». L'home ja s'adona que va fer una planxa, però vol mantenir l'amor propi per damunt de tot. La culpa no és d'ell.

L'altre botonet és la destitució, per falta de mitjans per a pagar-los, de sis modestos funcionaris de la Universitat de Barcelona, els encarregats precisament, de netejar els llibres de la biblioteca universitària i de privar l'obra destructora dels cucs i dels corcs que fan de les seves en els desamparats llibres de la nostra *Alma Mater*.

Ens temem que la llista continuarà.

* * *

Es van trobant les joies robades del tresor de la Catedral de Pamplona, però cada dia l'afer es veu més embolicat.

Hi ha qui diu que la descoberta és un miracle; altres, que el veritable miracle és el del robament, comès amb unes facilitats extraordinàries.

En les coses d'Església sempre n'hi ha de miracles.

Fa anys, van robar un Sant Jordi de bronze que hi havia damunt del brollador dels claustres de la Catedral de Barcelona, obra artística molt cobejada pels antiquaris. L'estatueta estava tan fortament encastada en la seva base que els qui

se l'emportaren havien de disposar de moltes hores, fer molt soroll i treballar de ferm. Ningú no se'n va adonar. Fou un miracle com tants per l'estil.

* * *

Diuenge darrer va tenir lloc l'acte simpàtic de posar el nom del tenor Hipòlit Làzaro a un carrer de Gràcia. De gent, demaneu-ne. Per a ells l'haurien volguda certs organitzadors de certes diades...

Compreu L'Esquella de la Torratxa

**Aquest número ha estat
visat per la censura**

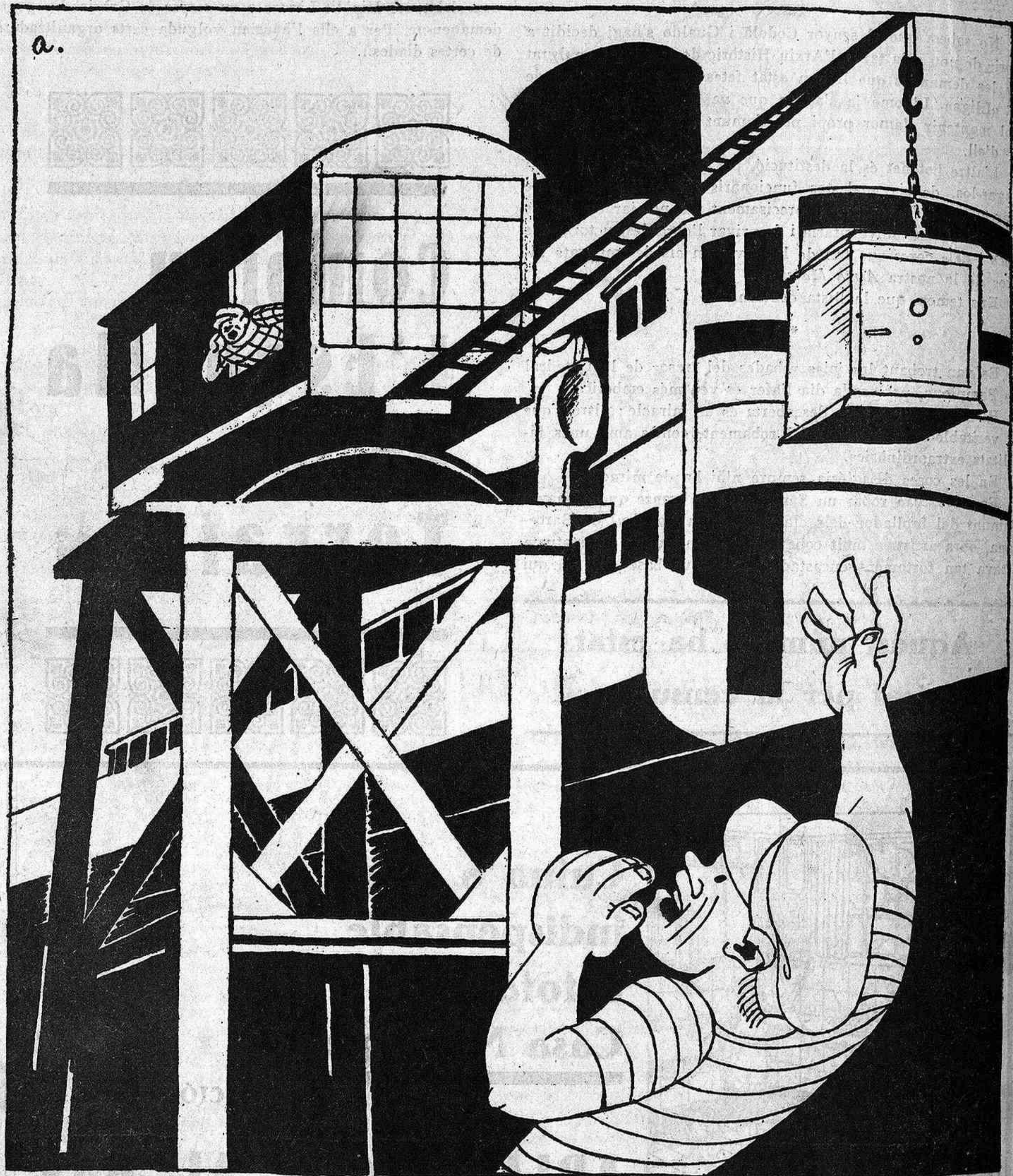

**La
Cuina a Gas
indispensable
a tota
Casa Moderna**

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Àngel, 20

- Què carreguen en aquest vaixell?
- Caixes de cabals per a Mèxic.
- Aprefeu, i Déu faci que arribin a temps.